

**[Justitsministeren.]**

vejledning til løsning af vanskelige juridiske problemer.

Dette indebærer en i realiteten skarp kritik af hidtil afsagte dommes formulering, og denne skarpe kritik er også blevet understreget af adskillige ordførere i dag. Ikke mindre skarp er den kritik, der er fremført af de to juridiske fakulteter. Det er rigtigt, som det ærede medlem frk. Helga Pedersen siger, at det tog lidt tid at få dem frem. Jeg er klar over, at navnlig det ærede medlem hr. Poul Møller var meget interesseret i at få dem frem. Da han så fik dem, gjorde de ikke det fjerneste indtryk på ham, det er klart.

Naturligvis undrede fakulteternes holdning mig lidt. Deres standpunkt til prøven var jeg naturligvis forberedt på, men jeg havde rigtignok troet, at fakulteterne ville føle sig næsten pisket til at følge mit forslag til en ændret voteringsordning. Det gjorde de altså ikke. Københavns universitets fakultet opregner i sin erklæring de krav, der må stilles til højesterets afgørelser, og siger herunder, at det klart må fremgå af en dom, 1) på hvilke faktiske omstændigheder og på hvilke retlige betragtninger den er baseret, 2) hvilke synspunkter der måtte ligge bag ved dissenser, 3) hvorvidt og i hvilken udstrækning der er tilvejebragt nyt processtof under sagens behandling for højesteret, og 4) hvilken betydning dette har haft for højesterets bedømmelse af sagen. Og så fortsætter fakultetet med at konstatere, at disse krav ikke honoreres, og understreger navnlig, at dissenterende præmisser jævnlig har haft en meget lakonisk karakter, og at nyt processtof ofte kun er omtalt i en kort bemærkning, uden at det kan ses, hvori det består.

Fakultetet i Århus er ikke blidere i sine krav, men taler om vag udtryksmåde og orakelsvar, og dette fakultet afviser den tanke, at ophævelse af dommeranonymiteten skulle give noget resultat, og anbefaler derfor mit forslag, medens det københavnske fakultet har ladet logikken fare og sluttet

sig til højesteret, omend — det kan man se af udtalelsen — med nogen tvivl. Jeg tilføjer, at et enkelt medlem har dissenteret.

I den forbindelse vil jeg minde om, at en så anerkendt jurist som professor Hurwitz i sin bog „Tvistemål“ netop peger på de fordele, der er knyttet til en offentlig votering eller en offentliggørelse af de enkelte vota, og han konkluderer sit synspunkt derhen, at alt i alt kan spørgsmålet om højesterets voteringsform og adgangen til at erholde kendskab til voteringen ikke siges at være bragt til endelig løsning. Heri er jeg enig. Højesteret lover ikke mere, end retten kan holde. Der står ikke: „vil danne udgangspunkt“, der står: „vil kunne danne udgangspunkt for en udvikling“ o. s. v.

Jeg erkender, at den ændring, der nu kommer, er et fremskridt, men et efter min opfattelse for lille fremskridt. Dog vil jeg gerne hæfte mig ved en bemærkning i højesterets skrivelse af 28. november i fjor; det er dér, hvor højesteret siger, at

„der kunne være god grund til at overveje, om man ikke i hvert fald for tiden burde indskrænke sig til at ophæve dommeranonymiteten og afvente, hvorledes en sådan ændring vil indvirke på domspræmissernes affattelse, idet det navnlig også må forventes, at baggrunden for denne ændrings indførelse vil kunne være af væsentlig betydning.“

Jeg citerer dette, fordi det indeholder en erkendelse og vel også en forventning om et lovgivningsinitiativ, hvis det bliver nødvendigt.

Alle er enige om, at vi trænger til forbedrede præmisser; vi trænger til det af hensyn til sagens parter, det praktiske retsliv og retsvidenskaben. Jeg vil gerne her understrege det, der for mig var afgørende, at det kan være af væsentlig betydning, at divergenser og nuancer i synspunkterne kommer frem, for at man ad den vej kan forstå dommens rækkevidde og dens betydning som præjudikat. Endvidere vil jeg fremhæve den betydning, det har, at man kan forstå flertallets standpunkt til mindre-